Hybridiopetus toteutustavoista toivotuin

22.4.2021

Korkeakoulujen opiskelijat olivat etäopetuksessa lähes vuoden ajan. Nyt olemme toiveissa päästä kohti uutta normaalia, mitä se sitten käytännössä tarkoittaakaan. Johtaako Covid-19 -viruksen aiheuttama maailmanlaajuinen pandemia paitsi uuteen elämäntapaan myös uuteen normaaliin opetustapaan? Tätä on varmasti kunkin tutkinto-ohjelman henkilöstö pohtinut, lukuvuotta 2021 – 2022 ja sen opetusta suunnitellessaan.

Me opettajat ymmärrämme roolimme osaamisen valmentajina ja ohjaajina. Toimiessamme opiskelijalähtöisesti ja tiedostaessamme mahdollisuutemme eri pedagogisten ratkaisujen hyödyntäjänä, olemmekin suurten mahdollisuuksien äärellä. Mahdollisuuksien lisäksi tässä piilee valitettavasti myös vaara – opiskelijoiden uupuminen, opintojen viivästyminen, yhteisöllisyyden katoaminen jne. Meidän opettajien on siis mietittävä huolella ja opiskelijalähtöisesti, miten oman opetuksemme tulemme suunnittelemaan ja toteuttamaan niin, että se ottaa huomioon yksilölliset oppimistavat ja eri tavoin oppijat.

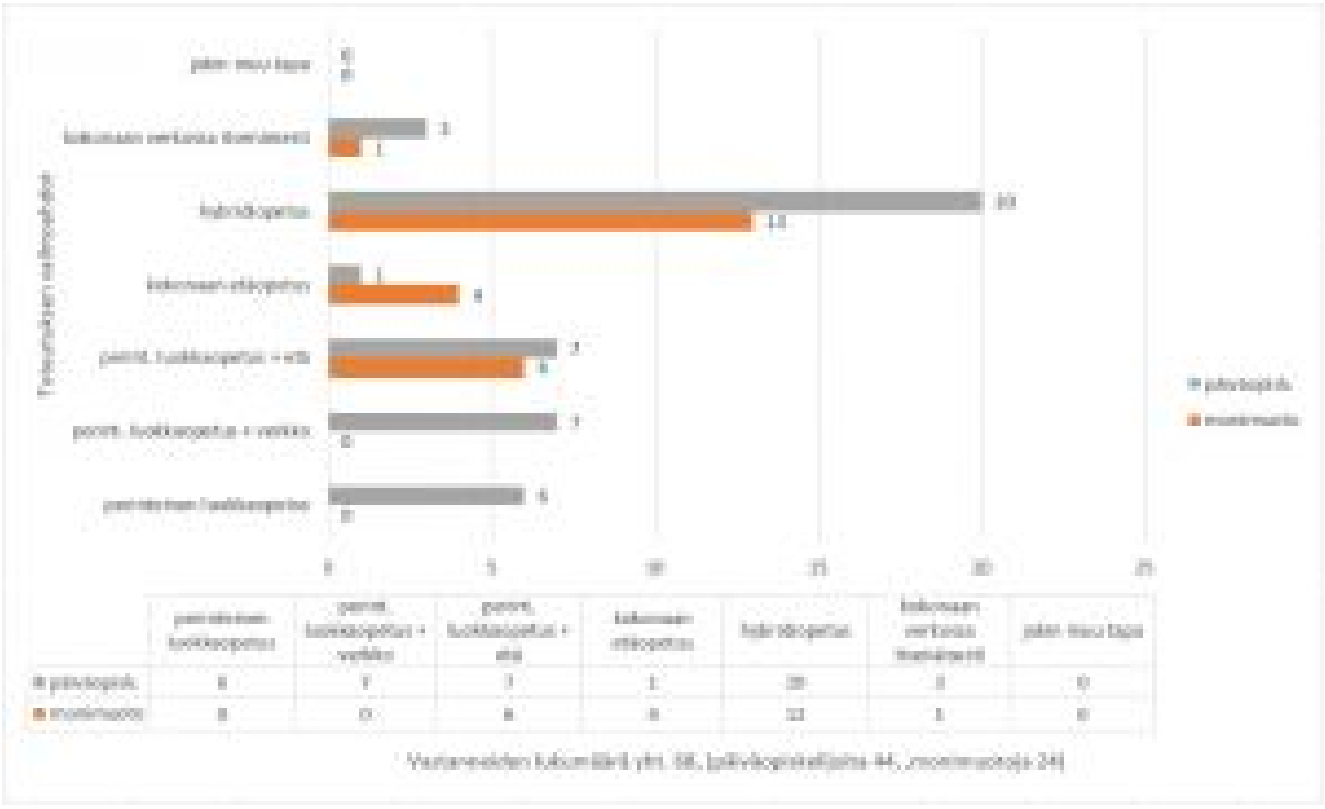
Minkälaista opetuksen toteutustapaa opiskelijoiden keskuudessa toivotaan? Tuliko etäopetuksesta pysyvä toimintapa, vai onko hybridi ehdoton ykkönen? Näihin kysymyksiin halusin etsiä vastausta ja päädyin toteuttamaan pienimuotoisen kyselyn SeAMKin restonomiopiskelijoille. Kysely toteutettiin 12. – 16.4.-21 välisenä aikana, anonyymina kyselynä, joka toteutettiin Formsilla. Kysely oli hyvin yksinkertainen, sisältäen vain yhden vaihtoehtokysymyksen, yhden monivalintakysymyksen ja kaksi avointa kysymystä. Lyhyellä, ytimekkäällä ja opiskelijoiden mielipidettä kartoittavalla kyselyllä uskoin saavani opiskelijoiden mielenkiinnon riittämään aina vastaamiseen asti.

Kyselyn tulokset

Kyselyn linkki lähetettiin yhteensä n. 130:lle restonomiopiskelijalle, vastauksia sain 68, vastausprosentin ollessa n. 52. Vastaajista päiväopiskelijoita oli 44 ja monimuoto-opiskelijoita 24.

Monivalintakysymyksellä haluttiin selvittää, mikä toteutustapa on opiskelijalle mieluisin, tähän sai valita vain yhden vaihtoehdon. Jokainen vastaaja löysi annetuista vaihtoehdoista mieluisan toteutustavan, eikä muita vaihtoehtoisia tapoja tuotu esiin (kuvio 1). Lähes puolet vastaajista (48 %) valitsi mieluisammaksi tavaksi hybridiopetuksen. Vastaajista 19 % koki puolestaan mieluisammaksi perinteisen luokkaopetuksen, johon on yhdistetty myös etäopetusta. Täysin digitaalisesti toteutetut vaihtoehdot (kokonaan etäopetus tai verkko-opinnot) eivät saaneet suurtakaan kannatusta.

Päivä- ja monimuoto-opiskelijoiden vastaukset olivat hyvin saman suuntaiset, lukuun ottamatta perinteisen luokkaopetuksen tai luokkaopetuksen ja verkko-opetuksen yhdistämistä. Nämä toteutustavat eivät saaneet monimuoto-opiskelijoita lainkaan kannatusta, kun taas päiväopiskelijoista löytyi kummallekin toteutustavalle oma pieni kannattajakuntansa.

Kuvio 1. Restonomiopiskelijoiden mielipiteiden jakautuminen eri toteutusvaihtoehtojen kesken (n=68).

Vastaajilla oli mahdollisuus myös avoimeen kommentointiin, johon innostuikin peräti 20 vastaajaa. Seuraavassa muutama avoin kommentti:

Monimuoto-opiskelija 1. ”*Olen juuri sitä koulun aloitusryhmää, joka kerkesi osallistumaan lähijaksoille muutaman kerran ennen koronaa. Siirtyminen kokonaan etäopetukseen meni todella jouhevasti ja oikeastaan helpottaa omaa opiskelua paljon. Pitkät välimatkat ja majoitusten hankinta jää kokonaan pois, joten luonnollisestikkin opiskelulle jää enemmän aikaa töiden jälkeen. Suosin siis ajatusta etäopiskelusta taikka sitten tätä hybridi menetelmää, että halukkaat saavat tulla koululle ja toiset voivat kuunnella opetusta etänä.”*
Monimuoto-opiskelija 2. *”Itse kaipaan tunneille enemmän vuorovaikutusta. Myös ryhmäytyminen on haastavampaa, kun omiin luokkatovereihin ei pääse kunnolla tutustumaan. Kun opiskelee monimuotona, on etu, jos luennot on tallennettu. Aluksi etäopetus tuntui tylsältä, mutta vuoden aikana on oppinut näkemään järjestelyn hyvätkin puolet. Itsellä kampukselle ei ole pitkä matka, joten se ei vaikuta asiaan. Joskus kotona on haaste löytää rauhallinen paikka opiskelulle, kun perheessä on muitakin etätyöskentelijöitä.”*
Päiväopiskelija 1. *”Opettajat ovat nähneet kyllä hyvin vaivaa etäopetuksen toteutumiseen. Itse alkaa olemaan vaan todella väsynyt ja kaipaa sitä vuorovaikutusta opettajien kanssa. Vaikka kuinka olisi kamerat auki, niin ei se ole sama asia, kuin kohtaaminen konkreettisesti luokassa.”* Päiväopiskelija.

Päiväopiskelija 2.*”Pelkkä etätyöskentely ei sovi kaikille, joten hybridi on oikein toimiva*.”.

Yhteenvetona voi todeta, että opiskelijat kaipaavat selkeästi opetukseen sekä joustavuutta että sosiaalista kanssakäymistä, ja nämä koetaan toteutuvan parhaiten hybridiopetuksessa tai lähi- ja etäopetuksen yhdistämisessä. Vuoden etäopetus on todennäköisesti korostanut sosiaalisen kanssakäymisen arvoa ja merkitystä ja tämä meidän tulee ottaa huomioon pedagogisia ratkaisumalleja pohtiessamme.

Olivatpa pedagogiset ratkaisumme sitten mitä tahansa, tulee opetuksen suunnittelun olla opiskelijalähtöistä, osallistavaa, keskustelevaa, yhteisöllistä ja ennen kaikkea tavoitteet täyttävää opetusta. Haluammehan olla paras korkeakoulu opiskelijoille, myös jatkossa.

Paula Juurakko
lehtori
SeAMK Ruoka